

clubs der NCSV en het boek H.J. ter Haar Romeny over de eerste Oecumenische Raad.

J.Y.H.A. Jacobs

J. Boneschansker en J. van Sluis (red.), *Het beeld van de arme. Studies over diaconaat aangeboden aan Prof.dr. F.R.J. Knetsch*, Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer, ISBN 90-239-0083-9, 111 blz., f 25,00.

Ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. F.R.J. Knetsch als hoogleraar aan de Faculteit der Godgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen werd een symposium gehouden over een thema dat de scheidende wetenschapper zeer ter harte gaat. De beschrijving van de geschiedenis van de diaconie vertoont nog menige leemte. In een artikel, gepubliceerd in N.A.K. (1984) wees de Groninger professor op dit feit. Daarbij bracht hijzelf reeds een en ander naar voren dat dienen kon, om in die leemte te voorzien.

Ook zijn eigen afscheidscollege, in deze bundel opgenomen, trekt in grote lijnen de geschiedenis na die het diaconaat achter zich heeft. Knetsch doet dit met kennis van zaken, verkregen doordat hij zich lange tijd heeft kunnen en willen bezig houden met de kerkordelijke geschiedenis van de Nederlandse kerken. Reeds meer dan eenmaal verdiepte hij zich in de structuur van deze kerken zoals deze af te lezen is uit de eerste Acta. Het mag hem als verdienste worden aangerekend dat hij daarbij aandacht heeft gevraagd voor de ontwikkelingen in de Zuidelijke Nederlanden. Dáár en nergens anders lag prototypisch de organisatie gereed.

De Waalse kerken hebben sinds zijn promotie zijn belangstelling gehouden. Men behoeft de bibliografie slechts in te zien om zijn afscheidscollege te plaatsen: vanuit de tijd der Reformatie naar de negentiende eeuw, het was de lijn waar langs zijn interesse zich bewoog. Wie het afscheidscollege leest nadat hij het *viva voce* heeft horen voordragen, herinnert zich de grote levendigheid, de betrokkenheid waarmee de stof werd aangeboden. Dat moet ook de stijl zijn waarin de colleges zijn gegeven en die menigeen heeft geïnspireerd om aan het boeiende bedrijf van de beoefening van de geschiedenis deel te nemen. Deze bundel vormt een thematische eenheid. Naast het afscheidscollege bevat zij de bijdragen van dr. H. Gras over motieven van armenzorg in Drenthe tijdens de achttiende eeuw, van dr. H. ten Boom over het beeld van de arme bij de diaconie in de achttiende eeuw, geïllustreerd aan de ontwikkeling in Tiel. Dr. J. Boneschansker schrijft over de armenzorg in Ezinge. Prof. dr. J. Rolda-